

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Marts 2021

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

Arbejdstilsynets tilsynseffektivitet

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 6/2020 om Arbejdstilsynets tilsynseffektivitet**

Beskæftigelsesministerens redegørelse af 15. februar 2021

5. marts 2021

RN 305/21

1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som beskæftigelsesministeren har iværksat som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

Konklusion

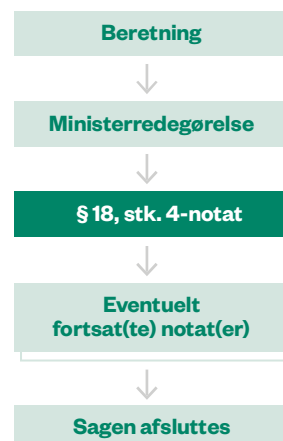
Beskæftigelsesministeren oplyser, at det er vigtigt, at der er en positiv udvikling i tilsynseffektiviteten, men mener ikke, at antallet af reaktioner, som Rigsrevisionen har valgt som indikator, er den eneste eller en dækkende indikator for et effektivt tilsyn. Arbejdstilsynet vil i arbejdet for at understøtte et effektivt tilsyn arbejde med udvikling af en ny risikomodell og opfølgning på effekten af dialog og vejledning.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Arbejdstilsynets arbejde med at udvikle en ny risikomodell for udvælgelse af virksomheder, der skal føres tilsyn med
- Arbejdstilsynets arbejde med at måle tilsynseffektiviteten, herunder bl.a. opfølgning på effekten af dialog og vejledning i forbindelse med tilsynsbesøg og effektiviteten på tværs af tilsynscentre.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i december 2020 en beretning om Arbejdstilsynets tilsynseffektivitet. Beretningen handlede om Beskæftigelsesministeriets indsats for at sikre en positiv udvikling i Arbejdstilsynets tilsynseffektivitet i perioden 2016-2019. Tilsynseffektivitet er defineret som forholdet mellem de lønkroner, Arbejdstilsynet bruger på tilsynsindsatsen, og antallet af reaktioner vedrørende overtrædelser af arbejdsmiljøloven.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, konstaterede de, at udviklingen i Arbejdstilsynets tilsynsproduktivitet har været positiv i perioden 2016-2019, og at de tilsynsførende har brugt mere tid ude på virksomhederne. Statsrevisorerne påpegede og undrede sig over, at Arbejdstilsynet – på trods af at en stor del af tilsynsindsatsen er risikobaseret, og at produktiviteten er steget – har anvendt flere lønkroner pr. reaktion. Der er således sket et fald på 10 % i tilsynseffektiviteten siden 2017.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af ministerens redegørelse

Udviklingen i tilsynseffektivitet

5. Statsrevisorerne bemærkede, at Arbejdstilsynet – på trods af at en stor del af tilsynsindsatsen er risikobaseret, og at produktiviteten er steget – har anvendt flere lønkroner pr. reaktion. Der er således sket et fald på 10 % i tilsynseffektiviteten siden 2017. Statsrevisorerne hæftede sig desuden ved, at ud af Arbejdstilsynets 3 tilsynscentre har Tilsynscenter Nord givet væsentligt flere reaktioner end de 2 andre centre. Hvis Tilsynscenter Syd og Tilsynscenter Øst havde haft samme niveau som Tilsynscenter Nord, ville det ifølge Rigsrevisionens beregninger have givet 18 % flere reaktioner i 2019.

6. Det fremgår af beretningen, at selv om der ikke er indikationer på, at arbejdsmiljøet er blevet bedre, og Arbejdstilsynet bruger mere tid ude på virksomhederne, bliver der givet færre reaktioner på overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen.

7. Beskæftigelsesministeren understreger, at der skal ske en løbende udvikling af Arbejdstilsynets opgavevaretagelse, herunder tilsynsindsatsen. Ministeren er enig i, at det er vigtigt, at der er en positiv udvikling i tilsynseffektiviteten, men mener ikke, at antallet af reaktioner, som Rigsrevisionen har valgt som indikator, er den eneste eller en dækkende indikator for et effektivt tilsyn.

Beskæftigelsesministeren oplyser, at der fra politisk hold fx har været fokus på, at Arbejdstilsynet – qua en god og motiverende dialog – bidrager til virksomhedernes forebyggende indsats. Senest er der med en bred politisk aftale fra 2019 bl.a. indført mulighed for, at virksomheder, der vil det gode arbejdsmiljø, i stedet for at få et påbud kan indgå en aftale om løsning af deres arbejdsmiljøproblemer med Arbejdstilsynet.

Beskæftigelsesministeren er enig med Rigsrevisionen i, at det er vigtigt at kunne dokumentere anvendelsen og effekten af dialog og vejledning. Ministeren kan i den forbindelse oplyse, at Arbejdstilsynet i samarbejde med Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) har igangsat en evaluering af initiativet om dialog og vejledning i den politiske aftale. Evalueringen skal bl.a. afdække betydningen af Arbejdstilsynets dialog med virksomhederne og de tiltag og indsatser, som dialogen giver anledning til i virksomhederne.

Beskæftigelsesministeren oplyser også, at det er vigtigt, at der sker målrettet udvælgelse af virksomheder til tilsyn, og ministeren er optaget af, at Arbejdstilsynet bliver endnu bedre til at udtage virksomheder med arbejdsmiljøproblemer til tilsyn. Som led i den politiske aftale fra 2019 skal Arbejdstilsynet således udvikle en ny risikomodel. Ministeren har store forventninger til den nye model for danske virksomheder, som Arbejdstilsynet lancerer i april 2021, og som herefter løbende vil blive videreudviklet. Sidst på året introducerer Arbejdstilsynet også en risikomodel for udenlandske virksomheder.

8. Det fremgår af beretningen, at Rigsrevisionen har kontrolleret en række forhold for at afdække årsagen til forskellen mellem tilsynscentre. Rigsrevisionens analyser indikerer ikke, at forskellen mellem tilsynscentre er drevet af forskelle i erhvervsstruktur, lønniveau, anciennitet eller i resurseforbruget på de forskellige tilsynsaktiviteter. Rigsrevisionens beregninger viste derfor, at der var indikationer på, at Arbejdstilsynet kunne have haft en højere tilsynseffektivitet, hvis de 2 øvrige tilsynscentre havde samme tilsynseffektivitet som Tilsynscenter Nord.

9. Beskæftigelsesministeren oplyser, at Arbejdstilsynets ledelse følger udviklingen i tilsynsindsatsen tæt. Opfølgningen omfatter flere parametre, der dækker bredden i tilsynsindsatsen, og har fokus på at sikre et så effektivt og fagligt stærkt tilsyn som muligt på tværs af tilsynscentre. Det var bl.a. i kraft af en tæt ledelsesmæssig opfølgning på tilsynsindsatsen, at Arbejdstilsynet i perioden 2016-2019 år for år kunne fremvise en positiv udvikling i tilsynsproduktiviteten. Dette skal ses i sammenhæng med, at de årlige mål- og resultatplaner indeholder ambitiøse målsætninger for et effektivt tilsyn, som drøftes på kvartalsvise driftssamtaler mellem departementet og Arbejdstilsynets direktion.

10. Rigsrevisionen finder det positivt, at Arbejdstilsynet vedvarende arbejder på skabe et tilsyn, som har mest mulig effekt på arbejdsmiljøet. Rigsrevisionen vil fortsat følge Arbejdstilsynets arbejde med udvikling af en ny risikomodel og med at måle tilsynseffektiviteten, herunder bl.a. opfølgning på effekten af dialog og vejledning i forbindelse med tilsynsbesøg og effektiviteten på tværs af tilsynscentre.